

Internasjonal Brannvernkonferanse i Nederland og besøk hos Dutch fire service

Innhold

1.	Innledning.....	2
1.1	Bakgrunn	2
1.1.1	Organisasjon Dutch fire service.....	2
1.2	Målsetting.....	3
1.3	Deltakere	3
2.	Reiseprogram	3
2.1	Tirsdag 6.6.2017	3
2.2	Onsdag 7.6.2017 - ISES 2017	4
	Part 1: Safety Education in the Netherlands	4
	Part 2: Safety Education and youth.....	4
	Part 3: Safety Education in a multicultural society	5
2.3	Torsdag 8.6.2017 - ISES 2017	6
	Part 4: Safety education and ageing.....	6
	Part 5: Effect measurements of behavioural change by safety education	6
3.	Dutch fire service: 6.6.2017.....	7
3.1	Brann i landbruk	7
3.2	Gassinstallasjoner	8
3.3	Større arrangementer	9
3.4	Risk factory	9
4.	ISES 2017 - dag 1	9
5.	ISES 2017 - dag 2	10
	Konklusjon fra studieturen.....	11
	Veien videre – lokalt.....	11

1. Innledning

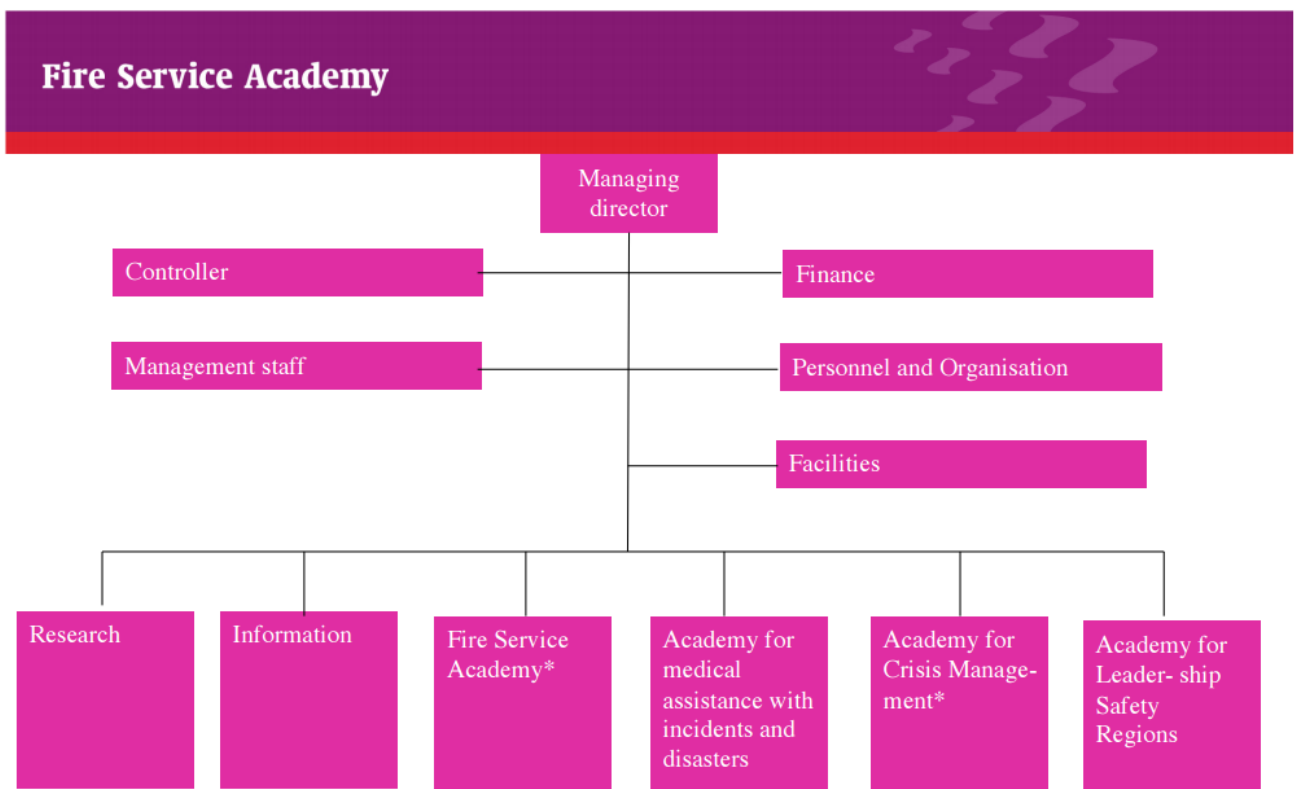
1.1 Bakgrunn

"The International Safety Education Seminar" er en internasjonal møteplass for brannforebyggende personell. Til forskjell fra mange andre konferanser er dette en møteplass for pågående prosjekter, foreløpige ideer, utfordringer hvor resultater blir presentert på en internasjonal plattform. Det viser seg at de aller fleste land sliter med samme utfordringer og har forskjellige måter å angripe disse ting på.

Seminaret gjennomføres hvert annet år og det roteres på hvem som er arrangørland. I 2015 ble det arrangert i Malmö, Sverige, og denne gang i Arnhem, Nederland.

Dette året var 12 land representert, blant annet Tyskland som tok på seg jobben å arrangere ISES 2019. Norge var denne gang sterkt representert med ca. 15 personer.

1.1.1 Organisasjon Dutch fire service

- The lectureships of Fire Service Skills and Fire Safety are part of the Fire Service Academy.
- All the education experts are in the FSA
- The lectureship of Crisis Management is part of the Academy for Crisis Management and the Police Academy.

For mer informasjon:

<http://www.brandweervlaanderen.be/Portals/BVV/Documenten/Kennisdossiers/Vorming%20en%20Opleiding/Nederland.pdf>

1.2 Målsetting

Gjennom å besøke en internasjonal konferanse ønsker vi å tilegne oss kunnskap for å kunne utføre våre forebyggende oppgaver på en mer effektiv og sikker måte (§9, Brann og eksplosjonsvernloven). I tillegg jobber vi kontinuerlig for å sikre læring og forbedring av det forebyggende og beredskapsmessige arbeidet (§ 19, Veiledning til forskrift om brannforebygging).

Vi ønsker å etablere samarbeid og kvalitetssikre vårt arbeid gjennom samarbeid med interne og eksterne aktører på internasjonal nivå.

Seminaret og tilleggsprogrammet gir oss et unikt innblikk i hvordan forebyggende arbeid gjennomføres i Nederland, samt andre europeiske land. Målet er å ta med inspirasjon av nye metoder og tanker til Norge. Dette kan omhandle alt fra nye tekniske løsninger til nye kommunikasjonsmuligheter. Samtidig ønsker vi også å se hvilke komplikasjoner som evt. har oppstått i starten for å unngå å gjøre liknende. Bortsett fra at et slikt besøk er en utrolig inspirasjonskilde, gir det oss muligheten til å evaluere, kvalitetssikre og forbedre det forebyggende arbeidet (§20, Veiledning til forskrift om brannforebygging), slik kan vi iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge mangler ved det forebyggende arbeidet.

Vi stiller oss selvfølgelig disponibel til å presentere våre resultater på forskjellige forum bl.a. Brannforebyggende forum 2018 og på Midt norske brannverndager og evt. andre henvendelser.

1.3 Deltakere

Antje Panke	Branningeniør	Forebyggende avdeling
Roger Johnsen	Branninspektør	Forebyggende avdeling
Trond Marius Fornes	Prosjektkoordinator	Forebyggende avdeling

2. Reiseprogram

2.1 Tirsdag 6.6.2017

09:30

Barn fires (large live stock barns)

10.30

Gas installations

11.30

Fire prevention for large scale events

13.00

Start travelling to visit experience centre in Enschede (fire prevention for risk groups)

17.00

Return to Arnhem

2.2 Onsdag 7.6.2017 - ISES 2017

09:00 - 10:00

Registration and visiting exhibition

10:00 - 10:20

Opening and key-note

Mr. Henk Krol, Member of parliament (the Netherlands)

10:20 - 10:30

Introduction by the chairman of the conference

Mr. Mike Hagen, Chair European Fire Safety Alliance (United Kingdom)

Part 1: Safety Education in the Netherlands

10:30 - 11:00

Dutch vision on community fire safety

Mrs. Hester Veltman, Fire Service (the Netherlands)

11:00 - 11:30

Dutch Fire Prevention Weeks: behind the scenes

Mrs. Marieke van Daal, Dutch Burns Foundation (the Netherlands)

11:30 – 12:00

Recent Dutch research on fire safety in the domestic area

Mr. Lieuwe de Witte, Fire Service Academy (the Netherlands)

12:00 – 12:10

To release the report 'Fire safety of upholstered furniture and mattresses in the domestic area: European fire services recommendations on test methods

Mr. Chris Addiers, President of the European Union Fire Officer Associations (FEU) (Belgium)

12:10 – 13.30

Lunch and visiting exhibition

Part 2: Safety Education and youth

13:30 – 14:00

The Safety House

Mrs. Herdis Storgaard (Iceland)

14:00 – 14:30

Fire Information Centre... educates children in fire safety

Mrs. Veerle De Decker, Fire Service Antwerp (Belgium)

14:30 – 15:00

Reaching out to schools

Mr. Sander Cremers, Fire Service Brabant Zuid-Oost (The Netherlands) 15:00 – 15:30

Break

Part 3: Safety Education in a multicultural society

15:30 – 16:00

Fire safety education for refugees – experiences in Germany

Mr. Frieder Kircher, Fire service Berlin & Wolfgang Hochbruck, Fire Safety Education Joint Committee of German Fire Protection Association and German Fire Fighters (Germany)

16:00 – 16:30

Reaching a diverse community

Mr. Guy Keen, Merseyside Fire & Resue Service (United Kingdom)

16:30 – 17:00

Reaching people through the mosque

Mr. H. Balk and mr. J. Zouhair, Fire service Amsterdam (the Netherlands)

17:00 – 18:00

Drinks and visiting exhibition

18:00 – 21:00

Dinner and social programme (on registration) in Holland Open Air Museum

2.3 Torsdag 8.6.2017 - ISES 2017

08:30 - 09:15

Registration and visiting exhibition

Part 4: Safety education and ageing

09:15 – 09:45

Identifying and supporting people at risk from fire

Mr. Alex Waller, Cheshire Fire & Rescue Service (United Kingdom)

09:45 – 10:15

Experiences with mobile watermist systems

Mr. Marcello Francati, Copenhagen Fire Service (Denmark)

10:15 - 10:45

How to protect the elderly from house fire

Mrs. Eva van Zoonen, Dutch Burns Foundation (the Netherlands)

10:45 - 11:15

Break

Part 5: Effect measurements of behavioural change by safety education

11:15 – 11:45

Impact assessment: two approaches

Mr. David Bornebroek, Twente Fire Service (the Netherlands)

11:45 – 12:15

Behavioural change and fire safety in practice

Mr. Nick Boersma, Limburg Noord Fire Service (the Netherlands)

12:15 – 12:45

Safety education in school context - possibilities and challenges

Mrs. Eila Lindfors, Design and technology education University of Turku (Finland)

12:45 – 13:15

On the necessity of theory- and evidence-based development of behavior change interventions: Intervention Mapping

Mr. Rob Ruiters, University of Maastricht (the Netherlands)

13:15 – 13:30

Closing remarks by the chair of the conference

Mr. Mike Hagen, chair European Fire Safety Alliance (United Kingdom)

13:30 – 14:15

Lunch and visiting exhibition

3 Dutch fire service: 6.6.2017

3.1 Brann i landbruket

Bakgrunnsinformasjon:

17 millioner innbyggere

120 millioner husdyr

2008 - 2010: starten på fokus på
husdyrsikkerhet

I Nederland har det vært lite fokus på dyrevelferd i landbruket. Det var svært lite kunnskap om hvordan industrien ivaretar dyrevelferden. En stor del av befolkningen tok det som en selvfølge at dyrevelferd og brannsikkerhet for husdyr var tilfredsstillende og ivaretatt.

Etter flere større branner, dannet det seg et politisk engasjement rundt temaet. Nye politiske partier ble dannet for å ivareta dyrevelferd.

Branner førte til at forsikringsselskapene fikk store økonomiske påkjenninger, som hadde til følge at de stilte større krav til landbruket for å forhindre tap av både materiell og liv.

I motsetning til Norge har Nederland et system for å gjennomføre ferdigbefaringer innenfor landbruksbygninger. Deretter gjennomføres (slik det er i Norge) ikke noen videre kontroll om bygningstekniske krav er ivaretatt. Forandringer på bygningsmassen blir ikke kontrollert eller fulgt opp.

Nederland har hatt en oppgang på 60 % i uoppklarte brannårsaker. Man går ut i fra at en stor del kan skyldes den allerede største årsaken: feil bruk av elektrisk utstyr.

Brannetterforskning mangler resurser og midler til å kunne etterforske alle branner. Uten krav fra forsikringsselskapene kommer dette sannsynligvis ikke til å forandre seg.

Forebyggende kampanje:

Forebyggende kampanjer innenfor landbruket er allerede godt etablert. Til tross for det kan man ikke se økt fokus eller økt kunnskap innenfor målgruppen.

For å kunne motivere landbruksindustrien har det blitt utviklet et stjernesystem. Systemet viser en helhetlig vurdering av dyrevelferd i hvert enkelt gårdsbruk. Dette gjelder både dokumentasjon og dyrevelferden. Stjernene blir utdelt av en uavhengig organisasjon.

I den forebyggende kampanjen vises det også til begrensingene av brannvesenet. Blant annet informeres det om at hverken økte vannressurser eller mere mannskap kommer til å utgjøre en større forskjell for utfallet av resultatet i en brannsituasjon. Konklusjon er at forebyggende arbeid har en vesentlig betydning.

Fremtidige aksjoner:

- Veterinærer blir automatisk varslet ved brann i gårdsbruk.
- Mer fokus på branncellebegrensende bygningsdeler (f.eks. tekniske rom)
- Mer kvalitetsprodukter på det private marked (Slokkeutstyr, varsling, bedre tilpassing til landbruk)
- Mer kunnskap og informasjon om hvilke kapasiteter og ressurser brannvesenet har

Vår konklusjon:

Et svært interessant punkt i dette foredraget var at til tross av etablering av forebyggende kampanjer, var bevissthet om brann og regler ifm. brann i landbruket, ikke vesentlig forbedret. En årsak kan være at bonden allerede har en krevende hverdag, som ikke muliggjør praktisk etablering i hverdagen. En annen årsak kan være kostnaden med brannsikringstiltak. Ikke alle er klar over at noen forsikringselskaper gir rabatter ved brannsikringstiltak i fjøs.

Manglende kunnskap om brannvern vises oftest i nyetablerte fjøs. Branncelleinndeling er ofte fraværende eller for dårlig for å kunne forhindre en røyk- /brannspredning til husdyrrom.

Tiltak:

Brannsikkerhet bør være en naturlig del av undervisningen i landbrukssektoren. Det kan være krevende å tilegne seg slik kunnskap selv. Det er i de fleste tilfeller også mer kostnadseffektivt å etablere brannsikringstiltak ved nybygg /renovering, enn å prøve å etablere slike tiltak i ettertid.

3.2 Gassinstallasjoner i busser

Et av de største busselskapene i Nederland byttet ut alle dieselbusser med gass for å drive et mer miljøvennlig selskap.

Til tross for at brannenergien steg betraktelig og at lokalene i sentrum ikke var egnet, ble gassbussene parkert i samme bygg som dieselbussene sto før. Disse enorme mengdene med gass ble ikke fanget opp, og brannvesenet var ikke informert.

Oppmerksomheten til den nye risikoen kom når det skjedde en større brann i en gass-buss. Det viste seg at overtrykksventilen til gasstanken blåste ut gassen sidelengs, istedenfor oppover. Dette medførte at fire kjørefelt ble avstengt av en gassbrann.

Utredningen etterpå viste at alle gass-busser ble tvangsflyttet på et egnet felt utenfor byen. Eierne ble underrettet om at det lokale brannvesenet ikke hadde kapasitet/mulighet for å takle en større gassbrann. Katastrofealarm skulle utløses i et slikt tilfelle.

Brannmyndighetene har anmodet at det er ønskelig med et sprinklersystem i motorrommet, for å forhindre slike tilfeller i fremtiden.

(Nederland mangler reguleringer ifm. brannenergien som lagres i bygningsmasser, samt krav til skilting av arealet ifm. bl.a. større gassmengder)

3.3 Større arrangementer

Organiseringen rundt større arrangementer skiller seg ikke ut fra organiseringen som eksisterer i Norge. Det legges stor vekt på å etablere en "stab" med de involverte for å skape en felles organisasjon og forståelse for de forskjellige utfordringene.

Det er også utarbeidet en animert video for festivaldeltakere, om hvordan man skal forholde seg i en nødsituasjon. Den beskriver risikoer som kan oppstå under arrangementet.

3.4 Risk factory

Risk factory er ett prosjekt som retter seg mot skoleelever på barne- og ungdomskoler og eldre som tilhører en risikoutsatt gruppe. Risk factory blir støttet av flere utdanningsorganisasjoner. Risk factory har tilhold i en nedlagt flyhangar fra andre verdenskrig. Området rundt den nedlagte flyplassen er oppbygd som øvingsområde for brannvesen i regionen hvor man kan øve på flere scenarier. I lokalene til Risk factory er det fabrikkert ni scenarier som innbefatter bl.a. bilulykke, bussulykke, brannfarer i hjemmet og påkjørsel av fotgjenger og syklist. I alle scenarier er det brukt mye moderne teknologi og effekter for å visualisere hendelsene.

Vi fra Brannvesenet Midt IKS var de eneste fra Norge som besøkte fabrikken. Dette vakte stor nysgjerrighet blant de andre norske deltagerne ved konferansen, slik at mye informasjon er formidlet videre til bl. annet Oslo Brannvesen, som planlegger ett besøk dit. Dette er et tiltak vi gjerne skulle sett fantes regionvis i Norge, og som kunne vært en del av en obligatorisk læreplan for barne- og ungdomsskolen.

4 ISES 2017 - dag 1

- Presentasjon av "fire safe life"
- I Nederland har de kunnskapsbaser som blir bygd opp av eget, dedikert personell (kan sammenlignes med sikker.hverdag.no), som medfører at man slipper å "finne opp kruttet selv".
- Innføring av teknologi i det brannforebyggende arbeidet
 - o Experience test – there is a fire - what do you do?
Web basert test som simulerer en realistisk brannsituasjon. Simuleringen viser en brannsituasjon i hjemmet. Brukeren skal velge hvilke tiltak som skal gjøres for å begrense brannen og rømme i sikkerhet.
 - I slutten av testen får man et resultat basert på hvordan man håndterte situasjonen. Resultatene er lenket opp til sosiale medier.
 - Sjekkliste og informasjon sendes automatisk på mail.
 - o Bruk av ads (reklameinnlegg på Facebook) for å nå mange.
- Røykmeldere:
 - o Røykdetektor team
 - Hjelper risikogrupper å bytte batteri
 - Hotline – gratis døgnåpen tjeneste, hvor du kan stille spørsmål og melde inn bekymringsmeldinger
 - Kan kjøpe detektor selv eller kjøpe den fra teamet
 - Dette tilbudet opprettholdes av frivillighet. Det er mange brannmenn som er gått av med pensjon og andre frivillige, som står for tilbudet

- Det ble påpekt at lovverket mangler realistiske krav til å tilrettelegge for personer med funksjonsnedsettelse. Funksjonskravene er basert på at personen er funksjonsfrisk. Dette medfører at personer med funksjonsnedsettelser mangler tilstrekkelige evakueringsmuligheter.
- Barneskoler:
 - o FIC program: skoleprogram som har som mål å øke barns selvtillit og kunnskap om brannvern. Programmet er basert på 10-12 åringer, alderen er ikke tilfeldig da de er mest mottagelig for læring.
 - o Barna skal lære seg hva en rømningsvei er og har ansvaret for at disse er fri for hindringer.
- Asylstrømmen:
 - o Med hensyn til angst og traume ifm. Brann, gjorde bruken av tegneserier det enklere å formidle brannsikkerhet til asylsøkere.
 - o Deltakelse i kulturelle feiringer kan brukes for å knytte bånd mellom asylsøkere og brannvesenet.

5 ISES 2017 - dag 2

- **Cheshire Fire & Rescue Service** informerte om viktigheten av å identifisere og å støtte risikogrupper med annen kulturell bakgrunn. De opplevde at uniformerte personer ble lettere avvist, pga. dårlige assosiasjoner til uniformkledde fra det landet de kommer fra.
- **Erfaringer med mobilt vanntåkeanlegg fra København.** De hadde meget gode erfaringer, men det er viktig med god kartlegging over hvilke brukere som skal få anlegget. Er du ute av stand til å evakuere deg selv, kan mobilt vanntåkeanlegg være en god ide.
- **Hvordan forebygge brann for de eldre?** God kartlegging og samarbeid med helsesektoren er avgjørende for å oppnå tilfredsstillende resultat. Å nå ut til foreninger og eldreråd og bruk av sosiale medier anses også som viktige momenter, for å nå hele befolkningen.
- **Hvordan skape en forandring i tankesettet om brannforebygging.**
 Brannvesenet kan bli flinkere til å nå ut til befolkningen, gjennom bruk av sosiale medier, bruk av stands på arrangementer og lignende.
 En gjennomgående tendens var at folk ofte ser problemer i andres hjem men ikke i sitt eget. Dette tydeliggjør viktigheten og behovet for å nå ut til folket.

Veien videre – lokalt

- Videre utvikling av lokalt arbeid
 - o Trygg hjemme
 - o Opplæring av immigranter
 - o Opplæring av barn og ungdom i skolen
 - o Deltakelse i lokale fler-kulturelle arrangementer
- Samarbeid med landbruksutdanningen. Mål om å få brannforebygging inn i utdanningen

Konklusjon fra studieturen

- Interessant oppbygging av brannsektoren i Nederland
- Kunnskapsbaser/bank i deres svar på DSB, virket svært interessant
- Ressurspersoner på flere områder enkelt tilgjengelig
- Informasjonskampanjer
 - o Landbruk – Vi ønsker å jobbe med å få mer brannforebyggende fokus inn i utdanningen
 - o Asylsøkere – vi har gjennomført kurs med ansatte i desentraliserte mottak
 - o Trygg hjemme – holdt kurs for åtte kommuner i hjemmetjenesten. Risikogrupper blir kartlagt
 - o Skoler – vi er med på kalenderen til Asker og Bærum og Nedre Romerike Brannvesen
- Digitalt brannforebyggende arbeid er viktig – dette jobbes det kontinuerlig med
- Risk factory. Oslo brannvesen vurderer å besøke risk factory, på bagrunn av informasjon fra oss. Det kan være starten på noe!
- Vi tar med oss mange nye ideer til Norge. Samtidig opplever vi å ha fått bekreftet at vi gjør mye riktig. Flere temaer på konferansen omhandlet temaer som vi i Norge allerede er gode på.